

№7

ATODANGOS

LAURYNOS STUOKOS - GUCEVIČIAUS
GIMNAZIJOS LAIKRAŠTIS

MOKYTOJAU...

Geriau uždegti bent vieną žinių šviesa
negu gailėt tamson vis žiūrinių.
Ir iš akių į širdį eiti aplenkiant protą...
Dažnai būtų išmintinga tiesiog
pamiršti nuoskaudas
dalijant saujom šilumą
ir begalinę širdį,
atleidžiant praeities klaidas.

*I Ib klasės mokinė Ugnė ir
jos mama Aušra*

Atodangos
atidengia dangtį, dangų, delnus, dermę, darną—
gimtoji kalba
mums duoda bendrystę kasdien būti—
ją mes su savim turim kaip dangų-žodį ir mintį—
todėl galim
gyvenimą kurti kartu.

Edita Rutkauskienė

GIMTOJI KALBA

Vasario 21-oji—Tarptautinė Gimtosios kalbos diena. Mokiniai išskyrė šiuos mūsų kalbos požymius:

1. Lietuvių kalba šneka apie 4 milijonus žmonių.
2. Tai seniausia išlikusi indoeuropiečių kalba.
3. Išskirtinė lietuvių kalbos ypatybė—jvardžiutinės formos.
4. Žodžiai turi daug sinonimų. Veiksmažodis „eiti“ turi apie 300 sinonimų.
5. Pagal lietuviškos moters pavardę galima sužinoti jos šeiminių padėtį.
6. Lietuvių kalba turi dvi tarmes - aukštaičių ir žemaičių.

Vasario 23 dieną gimnazijoje visi rašys Nacionalinį diktantą—jį galima rašyti vasario 21-ąją savivaldybės salėje. Pernai gimnazistė Vaiva Kavaliauskaitė pateko į respublikinį etapą. Tikime, kad ir šiais metais Vaivai pasiseks. Nacionalinio diktanto rašymas yra daugiau nei žinių pasitikrinimas. Tai apsisprendimas, kuria kalba norime kalbėti ir rašyti.

DEDIKUOJAME ŠIUOS PRIESAKUS ABITURIENTAMS ŠIMTADIENIO PROGA

Kunigaikščio M. K. Oginskio priesakai keturiolikmečiam sūnui (1822 m.)

Vaikeli mano,

Tu palieki tėvų namus ir prasideda naujas tavo gyvenimo etapas, dabar gali sakyti: „Aš pradėtu gyventi savarankiškai.“ Gerai pagalvok, ką reiškia žodis „gyvenimas“: tai ne tik pareiga gyventi, nes gyvenybė yra bendras visų gyvų sutvėrimų požymis, bet ir menas gyventi, todėl teks pamąstyti, kaip gyvensi ir koks bus tavo gyvenimo tikslas. Tegul žodis „mąstyti“ nebaugina tavęs, mano mielas vaike; nė viename gyvenimo tarpsnyje žmogus nenustoja mąstyti, o gyvenimo mokslas nesiskiria nuo kitų mokslų, išmokti galima visko: svarbiausia - pažinti save ir sugebėti analizuoti savo veiksmus bei paklusti tiems, kurie ves tave gyvenimo keliais. Nuo šiol nebebūsiu tavo vedlys, bet mintys, kurias skaitai, kalbės mano lūpomis ir perduos mano patarimus bei nurodymus.

Pasistenk pelnyti bendramokslių palankumą juos gerbdamas, su visais būdamas paslaugus ir mandagus. Kartais pasitaiko neramaus būdo, tulžingų studentų, kurie tik ir ieško progos susivaidyti su draugais. Tai maras, kurio reikia vengti kaip ugnies, ir geriausias būdas, kaip jau sakiau anksčiau, būti su visais mandagiam ir niekada nesikišti ne į savo reikalus. Tavo tikroji drąsa - ryžtingai visada atlikti tai, ką privalai.

REDAKTORĖS ŽODIS

Vasaris - ypatingas mėnuo dėl daugybės dienų, kurias švenčiame šio mėnesio bėgyje. Nepastebėjome, kaip jis praėjęs, ir sveikiname pavasarį. Vasarį minėjome Gimtosios kalbos dieną, todėl šiame „Atodangu“ numeryje turite galimybę susipažinti su gimnazistų kūryba ir mintimis. Vasario 14-tąją mūsų laukia Valentino diena, o vasario 16-tąją švėsime Lietuvos nepriklausomybę. Dar viena man, abiturientei, svarbi diena - vasario 20-toji, Šimtadienis. Šimtadienio abiturientai laukia su nekantrumu, tačiau ši diena kartu yra ir paskutinis išėjimas, kad būtina kibti į mokslus ir pasiruošimą egzaminams. Taigi pasistenkime, kad šis vasaris mums būtų įsimintinas!

RYTOJ PILNATIS

Vilnos šiurkštumas nubėga skruostais, o kūnu - šiurpas. Arbatos garų apgaubtas veidas primena vėlę. Sueižėjusiose lūpose - tvinksnėjimas.

Vakar sniego svoris nulaužė šermukšnio šaką. Nutrauktas dar vienas saugumo siūlas.

Tik. Tak. Tik. Tak. Skardžiai atsimuša į kambario sienas. Krosnyje įkalinta ugnis piktai šnypščia.

Šiandien nuvirto dalis malkų, sukrautų prie daržinės sienos. Buvo apysausės, o dabar vėl sudrėko sniege. Ar verta?

Įtrūkimas duryse lėtai plečiasi. Šaldytuvas dūzgia, laikydamasis savo tikslios dienotvarkės. Šaltis pirštais čiupia langų plyšius.

Rytoj pilnatis.

Maketavimo darbus atliko:

Augustė Kunevičiūtė IVc, Jomantė Rinkevičiūtė IVa.

Nuotraukų autorė Gerda Šalkauskaitė IIIId.

Darbą koordinavo:

mokytojos Edita Rutkauskienė ir Lina Janickaitė.

LAUKIMAS

Kai saulė apšviečia kampą ir dulkę jame ir aidas suskamba kibire. Kai suodžiais apvarvėjęs puodas atsitrenkia į laiką. Kai pokši ir byra, ir svyla. Kai lūžta siūleliais. Kai plyšta ir staugia apsvėlęs šeriais. Kai traukia apledėjusį iš drevės. Kai vimdo laukimas. Kai spaudžia, spaudžia, spaudžia, kol – nurieda į gilumą ir mindo širdį, mindo smegenų vingį.

LIZDAS

Galvoje susuktas lizdas iš sausos žolės. Žolės apsvijusios smegenis. Šildo. Veide - abejingumas. Plaukai apkaišyti perdziūvusiais rožių žiedais. Plaukams sunku, jie neatlaiko svorio, slenka. Pakaušis šąla, smegenys šyla. Kieno lizdas? Jis apleistas, žolės gyvena savo gyvenimą. Pirštai neramūs, rankos neišguli sudėtos skreite. Tai - ne gyvenimas. Tik formavimasis kokone. Ko? Kone virtimas drugiu. Tuo naktiniu. Kuriam nereikia lizdo.

DĖL KO VERTA GYVENTI?

Darydamas gerus, naudingus darbus tu esi vertinamas ir taip gali nugyventi prasmingą gyvenimą, kuris teiktų džiaugsmą, o ne sunkumus ir nerimą. Verta gyventi ir dėl draugų, kurie mūsų gyvenime yra labai svarbūs. Šie žmonės, tikri draugai, visada stengiasi padėti ir nepalikti, kad ir kas benutiktų. Mes juos turime labai vertinti, saugoti ir dėl jų taip pat aukotis. Gyventi verta dėl to, kad geresnio pasirinkimo nėra!

Augustinas Martinėlis, IVb

Dėl laimingų artimųjų veidų,
klaidų,
namų (tėvynės),
laisvės,
idėjų,
naujų gyvybių,
netekčių,
atradimų,
pergalių,
pralaimėjimų,
būtinybės gyventi,
stebuklų,
dangaus žemėje,
tikslų,
prasmingų darbų,
žinių,
turtų,
palikimo,
harmonijos ir disharmonijos -
tik dėl savęs ir dėl kitų...

Greta Gujytė, IVc

1. Darbo, veiklos, kuri teiktų malonumą.
2. Šypsenų žmonių, kuriuos tu pralinksmini.
3. Netikėtumų, neplanuotų kelionių, susitikimų, staigmenų.
4. Vilties, kad ateityje viskas bus geriau, nors ir kaip sunku dabar.
5. Tikslų, kurių tu sieki iš visų jėgų.
6. Kitų pasaulių, istorijų, kurias tu atrandi knygoje, kine, muzikoje.
7. Nesėkmių, kurios padaro tave stipresnį.

Augustė Kunevičiūtė, IVc

Gyvenimas yra ilgas ir keistas,
Lygus ar akmenuotas kelias,
Kurio grožis neišmatuotas,
O ilgis – neapreptas.

Gyvenimo vertės tu nepasversi,
Nebent tik pagaliau suprasi,
Ką reiškia meilė ir laimė,
Ką reiškia skausmas ir baimė.

Miglė Kavaliauskaitė, IVc

DĖL KO VERTA GYVENTI?

Mūsų gyvenimas vertas neįkainojamų dalykų. Dėl paties gyvenimo verta gyventi. Gyvenimas mums suteikia galimybę džiaugtis, mylėti, daryti gerus darbus. Juk dėl to verta gyventi, dėl artimų žmonių, kurie kasdien yra aplink mus, galų gale dėl nepažįstamų, kurie ne mums, o kažkam kitam yra padarę gero.

Verta gyventi dėl klaidų, iš kurių skaudžiai pasimokome. Reikia gyventi dėl kito žmogaus, juk jis mums skleidžia gerį, šilumą. Verta gyventi dėl kovos, kurios laimėtojų mes galbūt ir nesužinome.

Gyvenkime, juk tiek daug netikėtumų!

Monika Misiūnaitė, IVc

Kokį gyvenimo kelią pasirenkame, koks mūsų požiūris į gyvenimą, priklauso nuo kiekvieno iš mūsų ir nuo šalia esančių svarbių žmonių. Šeima ir mylintys sukuria mums palankias sąlygas augti, mokytis, jausti dvasinę pilnatvę, tobulėti. Jiems turime būti be galo dėkingi ir būtent dėl jų – šeimos, artimųjų – verta gyventi. Kai esame apsupti darnios aplinkos, galime siekti aukštumų bet kurioje srityje: mokslo, sporto, meno.

Turime gyventi tokį gyvenimą, kad paliktume savo pėdsaką, įspraustume žymę, paliktume tai, ką atsimins ir kuo didžiuliais mūsų vaikai, o galbūt ir pasaulis. Dėl to verta gyventi...

Evelina Žygytė, IVc

Kiekvienas esame sukurtas gyventi, tačiau...

Kiekvienas pasirenkame, kam paskirsime savo gyvenimą - šeimai, darbui, ar tiesiog laiko švaistymui atliekant nereikšmingus dalykus. Bet kad ir koks būtų žmogaus pasirinkimas, turime stengtis nugyventi prasmingą gyvenimą, kupiną džiaugsmo, mylinčių žmonių ir darbų. Tai įprasmina žmogaus gyvenimą, nes kitų supratimas ir šiluma daro tave svarbų ir reikalingą.

Viktorija Utkinaitė, IVc

Dėl ko verta gyventi?

Verta viltis ir svajoti, statyti svajonių pilis ir jose apsigyventi.

Verta iškęsti ir prisijaukinti visą likimo skirtą skausmą.

Verta apkabinti visas brangiausias širdis ir palyginti jų ritmus.

Verta minioje ieškoti tos širdies, kuri plaka tik tau.

Verta dirbti ir jausti nuospaudas ant rankų.

Verta apsigobti džiaugsmu.

Verta patirti ir nusivilti, kad pasakytum:

„AŠ GYVENAU“!

Jomantė Rinkevičiūtė, IVa

Ketvirtokas Danielius Romaška išsiskiria iš kitų savo veikla bei požiūriu į gyvenimą. Štai kaip jį apibūdina mokytoja Renata Žygienė: „Labai patinka bendrauti su tokiais pozityviais žmonėmis. Niekada nenustojau žavėtis jo vidine kultūra, talentu ir pagarba kitiems. Danielius visada randa laiko pasidalinti savo energija, nuotaika, emocijomis, pastebėjimais, potyriais... Tai žmogus, kurio kiekviena diena kupina nuotykių, jaudulio ir nuolatinio mokymosi.“ Kviečiame susipažinti su Danieliumi skaitant jo mintis.

DĖL KO VERTA GYVENTI?

1. Jei galėčiau nugyventi bet kurio kito žmogaus gyvenimą, nekeisdamas nei vieno sprendimo, pasirinkčiau Travimo Pastranos gyvenimą, nes man įdomi jo veikla (motosportas). Man tokia veikla teiktų daugiausia pasitikėjimo savimi, džiaugsmo.

2. Gyvenimo smulkmena, kuri suteikia man daugiausia džiaugsmo - žigulio raktai, kadangi Augustinas juos pametė.

3. Po 20 metų aš išeisiu į pensiją ir išvyksiu į ilgą kelionę po pasaulį motocklu.

4. Man tobula diena būtų tokia: šviečia saulė, šilta. Su draugais vykstame į labai gražų gamtos kampelį, kupiną gyvybės, kvapų, išgriūname pievoje ir gulime, jaučiame „vaibą“.

5. Jei galėčiau pakeisti vieną dalyką pasaulyje, panaikinau pyktį. Norėčiau, kad pasaulyje vyrautų taika. Man nepatinka neigiamos žmonių emocijos.

6. Jei galėčiau gyventi filme, norėčiau būti superherojus, pavyzdžiui, Supermenas.

7. Dalykas, kuris mane labiausiai stebina, yra grožis.

8. Jei sužinočiau, kad man gyventi liko tik metai, aš pavogčiau iš tėčio motociklą, paimčiau maksimalią paskolą ir išvažiuočiau po pasaulį pakeiliaut. Iš pradžių į Indiją.

9. Apie žmogų man daugiausia pasako jo atvirumas.

10. Aš esu priklausomas nuo adrenalino.

Svarbiausia, kad žmogus gali kurti. Kurdamas jis išsilaisvina, jaučiasi stiprus, kartais jaučia net euforiją. Kūryba žmogui suteikia pasitikėjimo. Mano gyvenime buvo keletas įsimintinų momentų, kurie įstrigo ilgam.

Koncertas, grojame su draugais paskutinę dainą. Ir publika, ir mes, grojantys, taip įsijautę, jog emocijos trykšta per kraštus. Salėje šokantys žiūrovai ritmingai šokio judesiu išlieja savo džiaugsmą. Jausmas ypatingas, kaip gera žinoti, kad nuo to, ką tu darai, gera tiems, kurie atėjo tavęs pamatyti ar išgirsti. Jiems patinka tai, ką tu darai. Tikrai suvoki, kad jei duodi kitiems, daugiausia pasiimi sau.

Gyventi verta dėl to, kad turime galimybę rinktis, todėl, kad galime kovoti ir, svarbiausia, kurti. Būtent kūryba mus padaro laimingus.

Danielius Romaška, IVA

AŠ BE NUODĖMIŲ

Mane iškėlė į aukštybes
Ir iš aukštybių aš kritau.
Ir verkė medis nusivylęs,
Pamatęs, kuo aš pavirtau.

Ir vainikavo karaliene,
Bet krito tuoj ir karūna.
Krikštamotė iš pykčio žviegė
Ir bulve virto karieta.

Įbruko skeptrą man į delnus,
Bet skeptras buvo per sunkus,
Todėl išlankstė vario spąstus,
Kad tik suklypčiau, kur paklius.

Mane nuspręš giljotinuoti,
Apšauks jie ragana mane
Ir obuoliai akių kraujuoti
Iš džiaugsmo blykčios pragare.

Pasivaidenti jiems sugrįšiu,
Pasiklausysiu jų riksmų,
Sapnuos karūnas jiems uždėsiu,
Ryte atimsiu iš visų.

Tu išdžiūvus, šiurkšti ir pilna surūdijusių vyrių.
Nebeliko tarpelio tarp durų ir staktos senos.
Pro skylutę, paliktą raktui, matau ir pavydžiū
Karalysčių ir miestų už girios ūksmingos, šiurpios.

Tau nebūtina imti staiga ir mane įsileisti,
Bet norėčiau kada ateity pabuvoti svečiu.
Tik kodėl karalystės kalėjimuos yra uždaryti
Tiek karalių, išminčių, herojų tavų, pranašų?

Panašu, kad neleidi kalbėti visiems, kas padėtų,
Ir slepi stebuklus šluotų spintoje tarp kibirų.
Ir kodėl man atrodo, kad nuotraukoj tu sujudėtum,
Jei išvystum save kaip kiti, taip, kaip aš išvystu.

IŠRIŠIMAS

Tu man nuo angelo žinutė,
Kurią jis rašė vakare,
Kad kitą rytą, kai nubusiu,
Ją rasčiau pašto dėžėje.

Norėčiau tau iškept pyragą
Su daug saldžių saldžių minčių.
Norėčiau tau sugroti Bachą.
Ir pasivaikščioti kartu.

Tu meilės laiškas nuo mergaitės,
Kurį ji rašė pirmąsyk,
Kaip ji bijojo, laukė, meldė,
Kad Jis galėtų išklausty.

Norėčiau aš tave sukurti,
Tapyti plonu teptuku.
Tau klusniai aukso gijos gultų
Lyg maldos dangui ant pečių.

TAVO AKYS TUŠTYBĖS MANE NUFILMAVO

Tavo akys tuštybės mane nufilmavo
Ir įkėlė youtubėn pamaivos ranka.
Kiekvienas dabar mano nuodėmes mato
Ir juokias, nes nesuvokia - juk iš savęs.

Aš siunčiu juos toli ir ragai man išdygsta,
Keikiu juos ir išdygsta dar uodega.
Tada šypsosi jie, kaip šventieji tik moka,
Savo auką sėkmingai išmaudę purve.

Rugilė Pumputytė IIIc

